

ความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง
นราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง*

กิตติธร อ่อนประเสริฐ**

คำสำคัญ : ความสำเร็จในการดำเนินงาน/ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความยากจนของคนในชนบท มีปัญหาด้านที่ดินทำกินซึ่งถือเป็นทุนของชีวิตเป็นปัญหารากฐานที่สำคัญ เมื่อคนจนไม่มีที่ดินทำกินหรือแม้กระทั่งเกษตรกรที่มีที่ดินทำกินแต่ไม่สามารถสร้างความมั่นคงในชีวิต ทั้งในอาชีพและรายได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากคุณภาพดิน แหล่งน้ำสาธารณสุขโภชนาการขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเงื่อนไขปัจจัยที่ทำให้คนยากจนไม่สามารถรักษาที่ดินทำกินไว้ได้ส่งผลให้มีการอพยพจากชนบทเข้าสู่เมืองเป็นปัญหาสังคมติดตามมาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริชี้แนวทางการดำเนินชีวิตในแบบพอเพียงแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดกว่า 30 ปีซึ่งเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับซึ่งเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นแนวคิดที่ยึดหลักทางสายกลาง คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างชาญฉลาด

* บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่องความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีรองศาสตราจารย์อนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

** นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการงานสาธารณสุข คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

และสามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางสภาพการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ทั้งนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือ ความรอบคอบ ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการและนักธุรกิจในทุกระดับให้สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี

เนื่องจากจังหวัดนราธิวาสเป็นพื้นที่ลุ่มต้ำน้ำขังตลอดปีเรียกว่า ดินพรุ ซึ่งมีอยู่ในจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดใกล้เคียงถึงประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ดินพรุมีคุณภาพต่ำ แม้ระบายน้ำออกแล้ว ก็เพาะปลูกไม่ได้ผล เพราะดินมีสารประกอบไฟรท์ ทำให้เกิดกรดกำมะถัน เมื่อดินแห้งทำให้ดินเปรี้ยวจัดเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของพืช เมื่อราษฎรประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ได้ผล พื้นที่ดินจำนวนมากจึงถูกทิ้งให้รกร้างเปล่าประโยชน์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานพระราชดำริให้ก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ขึ้น เมื่อพุทธศักราช 2524 โครงการตั้งอยู่ระหว่างบ้านพิกุลทอง บ้านโคกสยา ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ห่างจากตัวเมืองไป 8 กิโลเมตรศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์รวมกำลังของเจ้าหน้าที่ด้านเกษตร สังคม และการส่งเสริมการศึกษามารวมอยู่ด้วยกัน เพื่อให้ความรู้ และช่วยอนุเคราะห์ด้านวิชาการแก่ประชาชน ในการประกอบอาชีพและพัฒนาตนเองศูนย์ศึกษาการพัฒนาแห่งนี้ มีเป้าหมายสำคัญด้านการวิจัยเพื่อปรับปรุงดินพรุ ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมให้ได้มากที่สุด และมีการศึกษาทดลองเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดครอบครัวแบบครบวงจร ในเรื่องยางพาราและปาล์มน้ำมัน อันเป็นพืชเศรษฐกิจของภาคใต้ด้วย การดำเนินงานของโครงการเป็นไปในลักษณะผสมผสาน มีหน่วยงานที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริเป็นจำนวนมาก เช่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรมวิชาการเกษตร กรมป่าไม้ กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาชุมชน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นต้น

ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้ เศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อันจะนำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน การพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ

ชุมชนและสังคมเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้เกิดความพอเพียงตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศ ซึ่งจะนำมาสู่ความเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกัน ทั้งด้านวัตถุนิยม บริโภคนิยมเมื่อคนเข้มแข็งก็จะเป็นจุดเริ่มต้นให้สังคมเข้มแข็งและขยายสู่รากฐานอันแข็งแรงของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา (1) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาฝึกุททองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาฝึกุททองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาฝึกุททองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส และ (4) เพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาฝึกุททองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาฝึกุททองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจะใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามโดยการศึกษจากเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ โดยประชากรที่ศึกษาคือเจ้าหน้าที่ บุคลากร ศูนย์พัฒนาฝึกุททอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส จำนวนทั้งหมด 107 คน เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนประชากรที่ศึกษามากจึงทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ 84 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความถี่และร้อยละ วิเคราะห์

ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Parentage) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและปรับปรุง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.14 และเพศชาย ร้อยละ 42.86 อายุระหว่าง 31-45 ปีมากที่สุดร้อยละ 45.24 คน รองลงมาอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 27.38 คน และอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 9.52 การศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 35.71 รองลงมาศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 33.33 และระดับปริญญาโท ร้อยละ 3.57 รายได้ต่อเดือน 15,000-25,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 46.43 รองลงมาไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 29.76 และรายได้ต่อเดือน 25,000-35,000 บาท ร้อยละ 23.81 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการนำแนวทางเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แรงจูงใจในการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ การสื่อสารในการดำเนินงานที่ชัดเจน และมุมมองและแนวคิดในแง่ดีกับการดำเนินงานร่วมกัน

ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกล่อมเกลாதองศาสังคมมากที่สุด รองลงมาคือ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และงบประมาณในการดำเนินงาน

ด้านผลการนำแนวทางเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การยอมรับและความน่าเชื่อถือแก่ประชาชนมากที่สุด รองลงมาคือ

ประชาชนอยู่ดีกินจากการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ และประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปปฏิบัติใช้ได้อย่างดี

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ข้อมูลส่วนบุคคลต่างกัันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานแตกต่างกัน ของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เพศ อายุ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันนั้นไม่มีผลความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เว้นแต่ระดับการศึกษาต่างกันมีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผล

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยและข้อเสนอแนะบางประการ ดังนี้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง ก่อตั้งขึ้นจากแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เมื่อพุทธศักราช 2524 โครงการตั้งอยู่ระหว่างบ้านพิกุลทอง บ้านโคกสยา ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ห่างจากตัวเมืองไป 8 กิโลเมตร เนื่องจากจังหวัดนราธิวาสเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำน้ำขังตลอดปีเรียกว่า ดินพรุ ซึ่งมีพื้นที่อยู่ในจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดใกล้เคียงประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ดินพรุมีคุณภาพต่ำแม้ระบายน้ำออกแล้วก็เพาะปลูกไม่ได้ผล เพราะดินมีสารประกอบไพไรท์ ทำให้เกิดกรดกำมะถัน เมื่อดินแห้งทำให้ดินเปรี้ยวจัดเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของพืช เมื่อราษฎรประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ได้ผล พื้นที่ดินจำนวนมากจึงถูกทิ้งให้รกร้างเปล่าประโยชน์ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์รวมกำลังของเจ้าหน้าที่ด้านเกษตร สังคม และการส่งเสริมการศึกษามารวมอยู่ด้วยกัน เพื่อให้ความรู้ และช่วยอนุเคราะห์ด้านวิชาการแก่ประชาชน ในการประกอบอาชีพและพัฒนากิจกรรมของศูนย์ศึกษาพัฒนาพิกุลทองฯ ได้แก่ การศึกษาพัฒนาดินอินทรีย์และดินเปรี้ยวจัด ศึกษาปัญหาการระบบการปลูกพืช การปลูกพืชร่วมกับยางพารา เช่น ไร่กาแฟ ไม้ดอก ศึกษาการเกษตรยั่งยืนตามแนวทฤษฎีใหม่ และการฝึกอบรมและส่งเสริมงานศิลปาชีพพิเศษ และอื่น ๆ

เป้าหมายของศูนย์ศึกษาพิกุลทองฯ ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงดินพรุให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมให้ได้มากที่สุด และพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดครอบครัวแบบครบวงจร ในเรื่องยางพาราและปาล์มน้ำมัน อันเป็นพืชเศรษฐกิจของภาคใต้ นอกจากนี้ศูนย์วิจัยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางบริการข้อมูลและสาธิตเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรม ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน เพื่อนำไปใช้พัฒนาพื้นที่ที่มีปัญหาขยายผลออกไปตามเป้าหมายพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะในจังหวัดนราธิวาสที่เคยถูกทอดทิ้งให้เปล่าประโยชน์ จึงกลับใช้ประโยชน์ได้ เช่น สามารถปลูกข้าว ปลูกผัก และปลูกพืชไร่ และราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองฯ เป็นการผสมผสาน หน่วยงานที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริเป็นจำนวนมาก เช่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรมวิชาการเกษตร กรมป่าไม้ กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาชุมชน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ร่วมกันกำหนดนโยบายให้สัมพันธ์กับเป้าหมาย เพื่อนำนโยบายไปปฏิบัติ ปิยะนุช เงินคล้าย (ม.ป.ป., หน้า 1, 3) ได้อธิบายเรื่องกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของ ยูนิส บาร์แคช ว่า หมายถึง กระบวนการทำงานทางปฏิสัมพันธ์ เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายก็ได้ การนำนโยบายไปปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติให้ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายนโยบาย โดยพยายามปรับเปลี่ยนประนีประนอม ระหว่าง เป้าหมาย และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้กับ ข้อจำกัด เงื่อนไข และสภาพแท้จริง ของหน่วยปฏิบัติ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ศูนย์ฯ นำนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานไปใช้กับมีความสำเร็จระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านผลการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ประชาชนยอมรับและเชื่อถือหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประชาชนมีการนำนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ประชาชนอยู่ดีกินดีมีรายได้เสริมจากผลผลิตทางเกษตร รองลงมาด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง นโยบายนำมากล่อมเกลாத่างสังคมมีหน่วยงานภาครัฐสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทอง และด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานทุกหน่วยงานร่วมใจในการดำเนินงานตามนโยบายนำมาปฏิบัติพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ มีการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน เพื่อนำไปใช้พัฒนาพื้นที่ที่มีปัญหาขยายผลออกไปตามเป้าหมายพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะในจังหวัดนราธิวาสที่เคยถูกทอดทิ้งให้เปล่าประโยชน์กลับใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อประชาชนในทุกระดับ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้

เศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอันจะนำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาท้องถิ่นและชุมชนจะก่อให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะนำมาสู่ความเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกัน ทั้งด้านวัตถุนิยม บริโภคนิยมเมื่อคนเข้มแข็งก็จะเป็นจุดเริ่มต้นให้สังคมเข้มแข็ง และขยายสู่รากฐานอันแข็งแรงของประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 3 ลักษณะ (1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน (3) ผลการดำเนินงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารนำไปใช้ปฏิบัติ

1. ทางศูนย์พัฒนาพิกุลทองควรกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของงานเอาไว้ให้ชัดเจน เมื่ออ่านต้องเข้าใจโดยงานและมาตรฐานของงานต้องเป็นสิ่งที่บุคลากรในหน่วยทุก ๆ คนสามารถทำได้
2. บุคลากรต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมในงานที่ทำอยู่เพื่อให้เกิดความชำนาญในงานมากขึ้น ควรส่งบุคลากรที่ทำงานเข้าฝึกอบรมงานเพื่อเรียนรู้และสามารถที่จะเข้าไปทำงานในแผนกอื่น ๆ ได้ด้วยเมื่อเกิดการขาดแคลนอย่างกะทันหัน

ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารไปปฏิบัติยังหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จไปทำการศึกษานหน่วยงานที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ รักษาติเจริญ, ดำรงค์ศักดิ์ จันทโททัย, จันทนา อินทนิม, เมทินี แสงกระจ่าง. (2558). *ปัจจัยชี้วัดความสำเร็จในการขับเคลื่อนมิติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ชัยพร พิบูลศิริ. (2548). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตสถาบันบริหารศาสตร์ NIDA Development Journal, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม.
- ธันภัทร โคตรสิงห์. (2556). *การนำนโยบายโฉนดชุมชนไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม.
- ประณยา ชัยรังษี, เสน่ห์ จุ้ยโต, ชินรัตน์ สมสืบ. (2556). *การนำนโยบายการพัฒนาสังคมไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สาขาการจัดการ.
- ภริปัญญา เกิดศรี. (2553). *ปัจจัยความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน*. สุพรรณบุรี: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์.
- มาลี สืบกระแส. (2552). *การรายงานรายงานการใช้คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. ลพบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.
- เมธา ยุทธนาโยธิน. (2550). *การนำนโยบายการกำจัดขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ.
- รัฐกร กลิ่นอุบล. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ.
- จำไพพรรณ ศรีทิพวงศ์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเพิ่มจำนวนร้านยาคุณภาพในส่วนภูมิภาค*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสาธารณสุขศาสตร์.
- ศากุล ช่างไม้. (2549). *การประเมินแนวทางปฏิบัติเพื่อใช้ในการวิจัยและการประเมินผล*. มหาวิทยาลัยคริสเตียน 12, 1 (มกราคม- เมษายน) : 15-24.

สมยศ นาวีการ. (2549). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ.

Holloway, I & Wheeler, S. 2002. *Qualitative research in nursing*. 2nd edition. Oxford:
Blackwell Publishing